Περιγραφή Ύλης για το Μάθημα Αξιολόγηση Διαδικτυακών Συστημάτων

Στόχοι μαθήματος:

- Να γίνουν κατανοητές οι έννοιες που χρησιμοποιούνται στο Web Analytics.
- Να παρουσιαστούν τα σημεία ενός διαδικτυακού συστήματος που δημιουργούν αξιοποιήσιμες πληροφορίες για τον διαχειριστή.
- Να παρουσιαστούν τα κατάλληλα εργαλεία για την κάθε περίπτωση μετρήσεων.

Τι μας παρέχουν τα Συστήματα Αξιολόγησης:

- 1. Εικόνα για τον τρόπο που επισκέπτονται χρήστες ένα διαδικτυακό σύστημα (ΔΣ).
- 2. Στοιχεία για τον φόρτο και τους χρόνους απόκρισης
- 3. Γεωγραφικές πληροφορίες επισκεπτών
- 4. Πληροφορίες για το περιβάλλον των υπολογιστικών τους συστημάτων
- 4. Παρακολούθηση αποτελεσμάτων από καμπάνιες
- 5. Αναγνώριση referrers (sites που οδηγούν στο ΔΣ μας)
- 6. Δυνατότητα ομαδοποίησης επισκεπτών και ανάλυσης των συμπεριφορών τους
- 7. Μέτρηση επιρροής των ΜΚΔ στην επισκεψιμότητα ενός ΔΣ
- 8. Εύρεση λαθών στο εξεταζόμενο ΔΣ
- 9. Δυνατότητα παρουσίασης μετρήσεων κίνησης στον χρόνο: ανά ώρα/ημέρα/μήνα
- 10. Παρουσίαση μετρήσεων σε σχεδόν πραγματικό χρόνο (near real time).

Τα συστήματα Web Analytics πρέπει να θεωρούνται τμήμα ή λειτουργικό μέρος κάθε συστήματος e-commerce

<u>costis@hmu.gr</u> 1 11/03/22

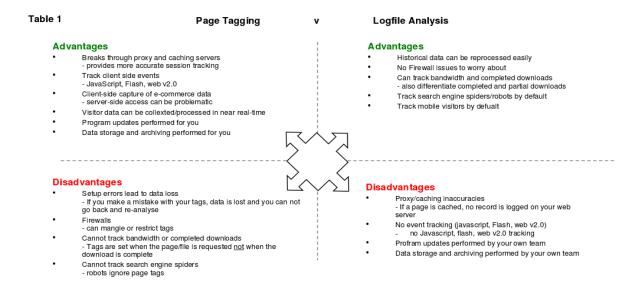
Βασικά χαρακτηριστικά των διαδικτυακών συστημάτων:

Περιβάλλον κατασκευής:

- γλώσσες προγραμματισμού,
- τεχνικές κατασκευής,
- χρησιμοποιούμενος Web Server,
- βάσεις δεδομένων για persistence της πληροφορίας.

Τέσσερα μοντέλα συστημάτων Analytics:

- Log File Analysis Systems,
- Tagged Systems,
- Network Data Collection Devices και
- Hybrid Systems.

Σύγκριση Συστημάτων Page Tagging και Logfile Analysis (Brian Clifton)

Βασικές έννοιες Analytics:

(http://www.analyticsmarket.com/blog/google-analytics-definitions)

Hit

Με το Google Analytics, σαν hit θεωρείται η κάθε αίτηση που αποστέλλεται στο σύστημα συλλογής δεδομένων GA. Αυτό περιλαμβάνει προβολές, εκδηλώσεις, προσαρμοσμένες μεταβλητές κλπ.

Ο χρήστης μπορεί να κρατήσει αντίγραφο των επισκέψεων που αποστέλλονται στην Google και να τις επεξεργαστεί με ειδικό λογισμικό ανάλυσης. Έτσι μπορεί να δει τα clickpaths κάθε επισκέπτη, ονόματα χρηστών, και άλλα στοιχεία από τα δεδομένα στο Google Analytics.

Pageview

Μια προβολή σελίδας καταγράφεται κάθε φορά που μια σελίδα προβάλλεται. Ή, πιο τεχνικά, μια προβολή σελίδας καταγράφεται κάθε φορά που η μέθοδος παρακολούθησης προβολής του Google Analytics εκτελείται. Όταν ένας επισκέπτης πατήσει το κουμπί back, μια προβολή σελίδας καταγράφεται. Όταν ένας επισκέπτης ζητήσει ανανέωση (refresh), μια προβολή σελίδας καταγράφεται. Κάθε φορά που μια σελίδα ανοίγει στο πρόγραμμα περιήγησης, ανεξάρτητα από το αν έχει γίνει προσωρινή αποθήκευση (cache), μια προβολή σελίδας καταγράφεται.

Visit

Μια επίσκεψη αποτελείται από σειρά σελίδων που ένας απλός επισκέπτης ζητάει κατά τη διάρκεια μιας περιόδου δραστηριότητας. Μια επίσκεψη τελειώνει αφού ο επισκέπτης είτε κλείνει το πρόγραμμα περιήγησης, καθαρίζει τα cookies, ή είναι ανενεργός για 30 λεπτά. (Το μήκος χρονικού ορίου προσαρμόζεται ανάλογα με τις ρυθμίσεις παρακολούθησης)

Visitors

Οι επισκέπτες ορίζονται από ένα μοναδικό αναγνωριστικό το οποίο συνήθως αποθηκεύεται στα cookies του επισκέπτη. Κάθε φορά που εκτελείται ο κώδικας παρακολούθησης, ψάχνει για τα cookies στον browser που τέθηκαν από τον τρέχοντα τομέα. Εάν δεν μπορούν να βρεθούν, τίθενται νέα cookies με νέο ID. Το Google Analytics δίνει μεγαλύτερη έμφαση στις επισκέψεις παρά στους σε επισκέπτες, λόγω των πολλών εγγενών ανακριβειών εντοπισμού μεμονωμένων χρηστών. Για παράδειγμα, ένας επισκέπτης που διαγράφει τα cookies του, χρησιμοποιεί πολλαπλά προγράμματα περιήγησης ή μοιράζεται τον υπολογιστή τους θα εμφανιστεί λανθασμένα.

Bounce

Μια επίσκεψη με μία προβολή ιστοσελίδας. Δεν έχει σημασία πόσο καιρό ο επισκέπτης ήταν στην πρώτη σελίδα ή πώς έφυγε. Τεχνικά, θεωρείται σαν μια επίσκεψη με μία μόνο αλληλεπίδραση.

Time on Page

Ο χρόνος στη σελίδα μετριέται με την αφαίρεση του χρόνου που ένας επισκέπτης χτύπησε μια σελίδα από τη στιγμή που θα χτυπήσει την επόμενη σελίδα. (Π.χ. αν χτυπήσει την σελίδα 1 στις 12:00 και χτύπησε την σελίδα 2 στις 12:03, ο χρόνος στην σελίδα 1 θεωρείται ότι είναι τρία λεπτά.) Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος στη σελίδα για την τελευταία σελίδα επίσκεψης είναι πάντα μηδέν επειδή το Google Analytics δεν παρακολουθεί το κλείσιμο σελίδας.

Time on Site

Χρόνος στον ιστότοπο θεωρείται το άθροισμα των χρόνων όλων των σελίδων σε μια επίσκεψη. Ακριβέστερα, είναι η διαφορά μεταξύ του χρόνου που φόρτωσης της πρώτης σελίδας και της τελευταίας σελίδα σε μια επίσκεψη. Να σημειωθεί ότι την προβολή σελίδων σε διαφορετικά tabs του browser δεν επηρεάζει τον χρόνο. Το Google Analytics βλέπει απλώς μια σειρά από σελίδες που ζητήθηκαν σε χρονολογική σειρά, χωρίς καμία αναφορά σε πολλαπλές καρτέλες ή παράθυρα.

New Visitor

Νέος θεωρείται ο επισκέπτης που δεν έχει cookies του Google Analytics, όταν επισκέφτηκε την την πρώτη σελίδα σε αυτήν την επίσκεψη. Εάν κάποιος επισκέπτης διαγράφει τα cookies του και ζητήσει ξανά μία ιστοσελίδα, ο επισκέπτης θα υπολογίζεται ως νέος επισκέπτης.

Returning Visitor

Ο επισκέπτης με υπάρχοντα cookies του Google Analytics από μια προηγούμενη επίσκεψη.

Dollar Index

Μέτρηση που δηλώνει την πόσο πολύτιμη είναι μία ιστοσελίδα του ιστότοπου. Όσο μεγαλύτερη η μέτρηση τόσο συχνότερα έχει ζητηθεί από τους επισκέπτες.

Pages/Visit

Σελίδες ανά επίσκεψη: Προβολές σελίδας δια επισκέψεις. Αυτή η μέτρηση δείχνει το μέσο αριθμό των σελίδων που προβάλλονται ανά επίσκεψη.

Direct Traffic

Ιδανικά, αυτή είναι η κίνηση που ήρθε σε ένα ιστότοπο απευθείας μέσω σελιδοδείκτη ή πληκτρολογώντας τη διεύθυνση URL. Στην πραγματικότητα, είναι η κίνηση για την οποία ο κώδικας δεν μπόρεσε να καθορίσει την πηγή προέλευσης. Ανάλογα με την περιοχή και το πρόγραμμα περιήγησης, κάποια links μπορεί να μην παρουσιάζουν παραπομπές και έτσι θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν ως άμεσες.

Referring Sites

Εδώ έχουμε αναγνώριση του referrer και ο referrer δεν είναι μηχανή αναζήτησης. Επίσης δεν υπάρχουν μεταβλητές καμπάνιας στην επίσκεψη.

Search Engine Traffic

Το Google Analytics κατηγοριοποιεί αυτόματα την κυκλοφορία ως προερχόμενη από μηχανή αναζήτησης, εάν η διεύθυνση URL ανήκει στον κατάλογο των γνωστών μηχανών αναζήτησης και υπάρχει ένας όρος αναζήτησης που προσδιορίζεται σε αυτήν τη διεύθυνση URL. Οι οργανικές αναζητήσεις και οι επισκέψεις μέσω μηχανών αναζήτησης ανήκουν σε αυτήν την ομάδα.

Event Tracking

Ένα εργαλείο που επιτρέπει να παρακολουθεί κανείς τις δραστηριότητες των επισκεπτών ξεχωριστά από προβολές σελίδων. Χρησιμοποιείται συνήθως για την παρακολούθηση της αλληλεπίδρασης με AJAX ή Flash περιεχόμενο.

Google Analytics API

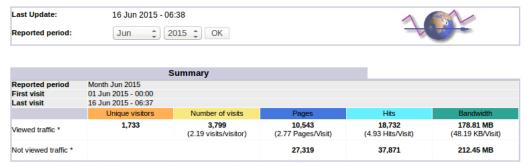
Το API αντλεί δεδομένα από τους λογαριασμούς του Google Analytics. Δίνει στους πελάτες προγραμματιστικά πρόσβαση για εξαγωγή δεδομένων του Google Analytics έτσι ώστε να το ενσωματώσουν σε δικές τους εφαρμογές ή/και βάσεις δεδομένων.

Το σύστημα AWStats

Το AWStats είναι ένα εργαλείο, γραμμένο στην γλώσσα PERL, σύστημα ελεύθερου λογισμικού, με πολλά ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά. Δημιουργεί ιστοσελίδες για μέτρηση ιστοσελίδων, streaming, ftp, διακομιστή αλληλογραφίας και δίνει στατιστικά στοιχεία και γραφικά.

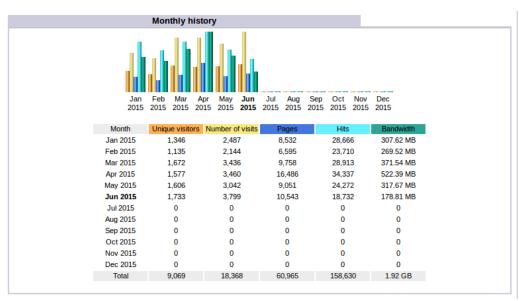
Λειτουργεί Common Gateway Interface (CGI) ή από την γραμμή εντολών και σας δίνει πολλές πληροφορίες καταγραφής.

Ενδεικτικό δείγμα των μετρήσεων που παρέχει το AWStats:

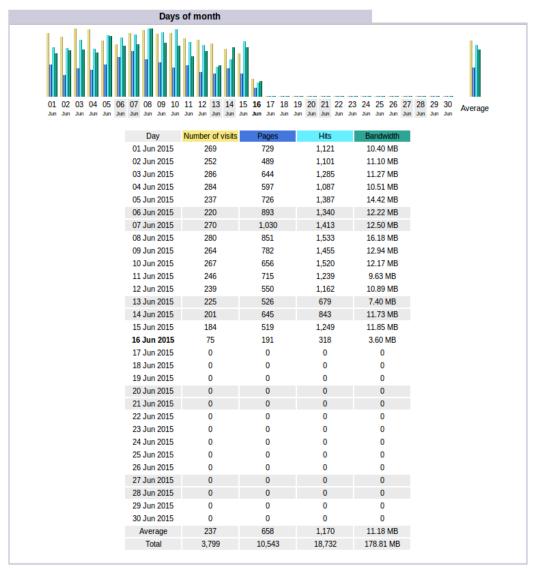

* Not viewed traffic includes traffic generated by robots, worms, or replies with special HTTP status codes.

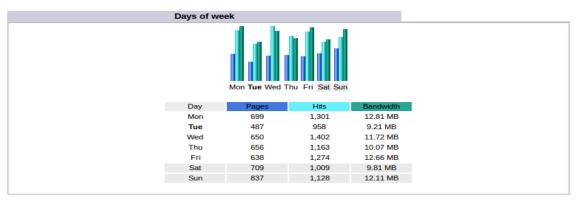
Περίληψη

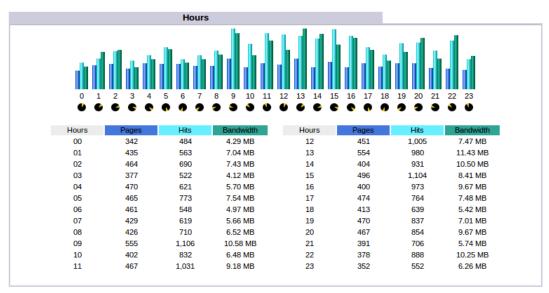
Μηνιαίο Ιστορικό

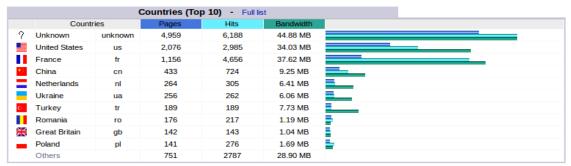
Περίληψη ανά ημέρα του μήνα

Περίληψη ανά ημέρα της εβδομάδας

Περίληψη ανά ώρα του 24ώρου

Στοιχεία περιόδου ανά χώρα επισκέπτη

Οι πιο ενεργοί επισκέπτες

Το σύστημα AWS παρέχει ακόμα περισσότερα στατιστικά. Τα στατιστικά μπορούν να φορτώνονται από ιστοσελίδα ή να εμφανίζονται τοπικά από εφαρμογή μέσω command line.

Παρεμφερή προγράμματα είναι:

το Webalyzer, γραμμένο σε C (https://webalizer.net/) το οποίο είναι ελεύθερο λογισμικό

και

το **Sawmill Analytics**, επίσης σε C, (https://www.sawmill.net/) το οποίο δεν είναι μεν ελεύθερο λογισμικό, έχει όμως σχετικά χαμηλή τιμή.

Προγραμματιστικές μεθοδολογίες μέτρησης χρόνου.

Java κώδικας:

```
long time;
...
time = System.nanoTime();
methodToTime();
System.out.println(System.nanoTime() - time);
```

Η χρήση της βιβλιοθήκης Joda-Time (https://www.joda.org/joda-time/) διευκολύνει τους υπολογισμούς και τις συγκρίσεις μεταξύ ημερομηνιών, ωρών, λεπτών κλπ. Η βιβλιοθήκη Joda Time βρίσκεται πλέον εν μέρει ενσωματωμένη στην Java 8 SE.

```
public boolean isAfterPayDay(<u>DateTime</u> datetime) {
   if (datetime.getMonthOfYear() == 2) { // February is month 2!!
      return datetime.getDayOfMonth() > 26;
   }
   return datetime.getDayOfMonth() > 28;
}

public <u>Days</u> daysToNewYear(<u>LocalDate</u> fromDate) {
   <u>LocalDate</u> newYear = fromDate.plusYears(1).withDayOfYear(1);
      return <u>Days</u>.daysBetween(fromDate, newYear);
}

public boolean isRentalOverdue(<u>DateTime</u> datetimeRented) {
   <u>Period</u> rentalPeriod = new <u>Period()</u>.withDays(2).withHours(12);
      return datetimeRented.plus(rentalPeriod).isBeforeNow();
}

public String getBirthMonthText(<u>LocalDate</u> dateOfBirth) {
    return dateOfBirth.monthOfYear().getAsText(Locale.ENGLISH);
}
```

Η βιβλιοθήκη Joda-Time θεωρείται μεν ξεπερασμένη επειδή έχει σταματήσει να εξελίσσεται αλλά και επειδή είναι εν μέρει ενσωματωμένη στις νέες εκδόσεις της Java. Περιέχει όμως μεθόδους και κλάσεις οι οποίες δεν έχουν ενσωματωθεί στις νέες εκδόσεις της Java.

Υπάρχει η βιβλιοθήκη επεξεργασίας χρόνου και ημερομηνιών Time4J. Πρόκειται για ελεύθερο λογισμικό (https://github.com/MenoData/Time4J) που καλύπτει τα κενά του JSR-310.

Εξωτερικά συστήματα μέτρησης

JMeter

Η εφαρμογή Apache JMeter είναι λογισμικό ανοικτού κώδικα και 100% καθαρά εφαρμογή Java. Είναι σχεδιασμένη για να δημιουργεί δοκιμαστικά τεχνητό φόρτο έτσι ώστε να μετρά την απόδοση εφαρμογών λογισμικού. Αρχικά είχε σχεδιαστεί για τη δοκιμή διαδικτυακών εφαρμογών, αλλά έχει επεκταθεί και σε άλλες λειτουργίες ελέγχου.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο των επιδόσεων τόσο σε στατικές και όσο και σε δυναμικές εφαρμογές (Webservices (SOAP / REST), δυναμικές γλώσσες - PHP, Java, ASP.NET, αρχεία, κλπ. Java αντικείμενα, Βάσεις Δεδομένων και ερωτήματα, FTP Servers και πολλές άλλες εφαρμογές.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προσομοίωση βαρέως φόρτου σε διακομιστή, ή ομάδες από servers, το δίκτυο ή το αντικείμενο να δοκιμάσει την αντοχή του ή να αναλύσει τη συνολική απόδοση κάτω από διάφορους τύπους φορτίου.

Δημιουργεί και γραφικές αναλύσεις των επιδόσεων των διακομιστών.

Τα χαρακτηριστικά του:

Δυνατότητα φόρτωσης και δοκιμή επίδοσης πολλούς διαφορετικούς τύπους server / πρωτοκόλλου:

Web - HTTP, HTTPS
SOAP/REST
FTP
Βάση δεδομένων μέσω JDBC
LDAP
Message-oriented middleware (MOM) μέσω JMS
Mail - SMTP (S), POP3 (S) και IMAP (S)
MongoDB (NoSQL)
εντολές ή εντολές shell
TCP